**NN 2/2021 (8.1.2021.), Pravilnik o načinu obavljanja poslova razminiranja i kontrole kvalitete vojnih lokacija i/ili građevina**

# MINISTARSTVO OBRANE

**39**

Na temelju članka 143. stavak 2. Zakona o protuminskom djelovanju (»Narodne novine«, br. 110/15, 118/18 i 98/19), donosim

# PRAVILNIK

## O NAČINU OBAVLJANJA POSLOVA RAZMINIRANJA I KONTROLE KVALITETE VOJNIH LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA

### I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način obavljanja poslova protuminskog djelovanja na perspektivnim vojnim lokacijama i/ili građevinama, općeg izvida – analize minski sumnjivog područja, dopunskog općeg izvida, tehničkog izvida, obilježavanja minski sumnjivog područja (u daljnjem tekstu MSP), razminiranja, određivanje sigurnosne udaljenosti, zaštitna oprema te uvjeti za njezino korištenje, pružanje prve pomoći i medicinsko zbrinjavanje, način obavljanja kontrole kvalitete i završne kontrole kvalitete te uvjeti za ponavljanje poslova razminiranja.

Članak 2.

Izrazi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

– *minski sumnjivo područje (MSP)* – označava područje, vojnu lokaciju i/ili građevinu na kojoj se obavljaju poslovi protuminskog djelovanja iz članka 1. ovoga Pravilnika

– *obilježavanje radilišta* je postupak razgraničenja područja na kojoj se obavlja dopunski opći izvid, tehnički izvid i poslovi razminiranja od područja koja nisu predmet obavljanja tih poslova, a koje provodi inženjerijska postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske osposobljena i opremljena za razminiranje (u daljnjem tekstu inženjerijska postrojba) prilikom dopunskoga općeg izvida i tehničkog izvida i poslova razminiranja

– *onesposobljavanje minskoeksplozivnih sredstava (u daljnjem tekstu MES), neeksplodiranih ubojnih sredstava (u daljnjem tekstu NUS) i njihovih dijelova* je radnja pri kojoj se eksplozivno sredstvo onesposobljava odnosno inicijalno sredstvo odvaja od eksplozivnog punjenja

– *uništavanje MES-a, NUS-a i njihovih dijelova* je radnja pri kojoj se MES, NUS i njihovi dijelovi spaljivanjem, detonacijom ili drugim sigurnim postupcima dovode u stanje trajne i potpune bezopasnosti

– *obilježavanje MES-a, NUS-a i njihovih dijelova* je radnja kojom se pronađeno eksplozivno sredstvo obilježava na mjestu pronalaska odnosno na mjestu za privremeno odlaganje

– *kontrolna točka* je mjesto do kojeg je neovlaštenim osobama dopušten pristup radilištu

– *početna linija* je linija od koje svakodnevno započinju poslovi dopunskoga općeg izvida, tehničkog izvida i/ili razminiranja

– *dnevnik radilišta* je dokumentacija koju svakodnevno vodi i izrađuje voditelj radilišta pri obavljanju poslova dopunskog općeg izvida, tehničkog izvida ili razminiranja

– *djelovodnik voditelja pirotehničke skupine* je dokumentacija koju svakodnevno vodi i izrađuje voditelj pirotehničke skupine pri obavljanju poslova dopunskoga općeg izvida, tehničkog izvida ili razminiranja i skup je podataka o angažiranim kapacitetima skupine, pojedinačne dnevne podatke o stvarno pretraženoj površini ovisno o metodologiji rada, podatke o dnevnoj internoj kontroli te podatke o pronađenom i/ili onesposobljenom MES-u, NUS-u i njihovim dijelovima

– *sigurni pristupni putovi* su putovi koji nisu zagađeni MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima i nužni su za pristup na radilište te su definirani u izvedbenom planu razminiranja ili tehničkog izvida

– *nezagađenost MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima* je stanje područja i/ili građevine na kojoj nije utvrđeno postojanje MES-a, NUS-a i njihovih dijelova

– *minskoeksplozivna zapreka (u daljnjem tekstu MEZ)* je zapreka izrađena od formacijskih protuoklopnih i protupješačkih mina i drugih eksplozivnih zapreka

– *veća zagađenost MES-om i njihovim* dijelovima je stanje (stupanj) zagađenosti onih dijelova MSP-a i/ili građevina na kojima je metodama općeg izvida – analize MSP-a, dopunskoga općeg izvida i/ili tehničkog izvida utvrđeno postojanje najmanje jedne minsko eksplozivne zapreke (u daljnjem tekstu MEZ), postavljenih radi sustavnog miniranja određenog područja/vojne lokacije i koje je definiralo zapovjedništvo postrojbe i/ili HCR

– *veća zagađenost NUS-om i njihovim dijelovima* je stanje (stupanj) zagađenosti onih dijelova MSP-a i/ili građevina na kojima je metodama općeg izvida – analize MSP-a, dopunskoga općeg izvida i/ili tehničkog izvida utvrđena zagađenost kazetnim streljivom, podstreljivom i/ili većom količinom drugog NUS-a i koje je definiralo zapovjedništva postrojbe i /ili HCR

– *iznimna zagađenost metalnim predmetima i/ili različitim otpadnim materijalom* – je stanje dijelova MSP-a na kojima je metodama općeg izvida – analize MSP-a, dopunskoga općeg izvida i/ili tehničkog izvida te tijekom obavljanja poslova razminiranja utvrđena zagađenost velikim količinama metalnih dijelova MES-a, NUS-a, metalnim predmetima i/ili različitim otpadnim materijalom u tolikoj mjeri da je na njima onemogućen rad metal detektorom te se ne može pouzdano locirati svaku pojedinu detekciju zbog njihove gustoće; iznimna zagađenost može se utvrditi i na površini u radijusu od 10 metara od mjesta uništavanja kada se uništava na za to određenim mjestima. Navedena mjesta uništavanja ne uključuju uništavanje MES-a, NUS-a i njihovih dijelova na mjestu pronalaska

– *sigurnosni pojas* je dio područja izvan granica vojne lokacije i/ili građevine koji obuhvaća površinu predviđenu izvedbenim planom radi sigurnog kretanja

– *nadređeno zapovjedništvo* – zapovjedništvo razine bojne i više nadležno za prikupljanje i obradu podataka o područjima i objektima zagađenim MES-om, NUS-om ili njihovim dijelovima, obilježavanje MSP-a, općeg izvida – analize i dopunskoga općeg izvida MSP-a, izrade planova razminiranja i izvedbenih planova tehničkog izvida, kontrole kvalitete razminiranja na radilištu, izdavanje potvrde o isključenju razminiranog područja i/ili građevine iz MSP-a

– *postrojba* je pionirska postrojba razine vod – satnija koja provodi poslove protuminskog djelovanja

– *nadzornik za kontrolu kvalitete* – djelatnik osposobljen za obavljanje kontrole kvalitete poslova razminiranja

– *pirotehničar za kontrolu kvalitete* – djelatnik osposobljen za obavljanje kontrole kvalitete poslova razminiranja.

## II. OPĆI IZVID – ANALIZA MINSKI SUMNJIVOG PODRUČJA

Članak 3.

(1) Nadređeno zapovjedništvo poslove općeg izvida – analize MSP-a planira godišnjim planom i usklađuje redoslijed izrade planova razminiranja odnosno izvedbenih planova tehničkog izvida.

(2) Poslovima općeg izvida – analize MSP-a zapovjedništvo postrojbe kontinuirano prati promjene u minski sumnjivom području, obavlja sigurnosnu procjenu minske opasnosti i održava stanje obilježenosti MSP-a.

(3) Općim izvidom – analizom MSP-a može se isključiti iz MSP-a područje i/ili građevina kojima najmanje jedna strana graniči s područjem na kojem je, na temelju prethodno provedenoga tehničkog izvida i/ili razminiranja, uklonjena sumnja u zagađenost MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima kada se analizom potvrdi:

– da ne postoje podaci o zagađenosti područja MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima

– da ne postoje podaci o obavljenom razminiranju

– da ne postoje podaci o minskom incidentu (stradavanje ljudi i životinja)

– da na područjima ne postoje podaci o pronađenom MES-u, NUS-u i njihovim dijelovima

– da zapovjedništvo postrojbe i/ili HCR ne posjeduje podatke koji su zapreka za isključivanje područja iz MSP-a.

Članak 4.

Nakon provedenoga općeg izvida – analize MSP-a zapovjedništvo postrojbe će za područje provesti jednu od sljedećih radnji:

– isključiti područje iz MSP-a

– provesti dopunski opći izvid

– područje i/ili građevinu proglasiti minski sumnjivim

– sastaviti izvedbeni plan tehničkog izvida ako nije utvrđena veća zagađenost

– sastaviti izvedbeni plan razminiranja ako je utvrđena veća zagađenost.

## III. DOPUNSKI OPĆI IZVID

Članak 5.

(1) Dopunski opći izvid planira se i izvodi radi dopunskog prikupljanja podataka o stanju MSP-a za koje je procijenjeno da nisu ispunjeni kriteriji za isključenje iz MSP-a na temelju provedenoga općeg izvida – analize MSP-a.

(2) Dopunski opći izvid provodi se na površini za isključenje koja ne graniči s područjima na kojima su prethodno obavljeni poslovi tehničkog izvida i/ili razminiranja.

(3) Kada se procijeni potrebnim, dopunski opći izvid može se provoditi i na području koje graniči s područjima na kojima su prethodno obavljeni poslovi tehničkog izvida i/ili razminiranja.

(4) Za vrijeme obavljanja dopunskoga općeg izvida iz stavka 1. ovoga članka postrojba se može služiti strojevima za pripremu površine.

Članak 6.

(1) Poslovi dopunskoga općeg izvida obavljaju se na radilištu na temelju plana izvođenja dopunskoga općeg izvida. Planom se obuhvaća područje koje je predmet dopunskoga općeg izvida s ucrtanim kontrolnim uzorcima.

(2) Kontrolnim uzorcima iz stavka 1. ovoga članka potrebno je ravnomjerno (podjednako) obuhvatiti cjelokupnu površinu na kojoj se planira dopunski opći izvid.

Članak 7.

Ako se nakon provedenoga dopunskog općeg izvida na pregledanim kontrolnim uzorcima u koje se ubrajaju i radne staze utvrdi nepostojanje zagađenosti MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima (odnosno nezagađenost), zapovjedništvo postrojbe će područje isključiti iz MSP-a.

Članak 8.

(1) Ako se na površini koja je predmet dopunskoga općeg izvida u kontrolnom uzorku i/ili na radnoj stazi koja vodi do kontrolnog uzorka pronađe MES, NUS i njihovi dijelovi, voditelj radilišta za takvu površinu izrađuje izvedbeni plan tehničkog izvida (kada se ne utvrdi veća zagađenost) ili izvedbeni plan razminiranja (kada se utvrdi veća zagađenost).

(2) Pronađeni MES, NUS i njihove dijelove postrojba je dužna uništiti u skladu s odredbama Zakona o protuminskom djelovanju (u daljnjem tekstu Zakon), a ako se uništavanje obavlja na području obavljanja dopunskoga općeg izvida, postrojba je dužna najmanje dva sata prije započinjanja uništavanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu.

Članak 9.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na obavljanje poslova razminiranja na odgovarajući se način primjenjuju na obavljanje poslova dopunskoga općeg izvida (poslovi voditelja radilišta, osiguranje sustava veza voditelja radilišta s voditeljem pirotehničke skupine, rukovateljem stroja za pripremu površine i medicinskim timom, obilježavanje radilišta, primjena propisanih metoda i učinaka, osiguranje medicinskog tima, izrada i vođenje propisane dokumentacije, poslovi uništavanja i sl.).

(2) Zapovjednik postrojbe na poslovima dopunskoga općeg izvida određuje voditelja radilišta i njegova zamjenika.

(3) Za vrijeme obavljanja poslova dopunskoga općeg izvida voditelj radilišta iz stavka 2. ovoga članka dužan je posjedovati sljedeću dokumentaciju:

– dnevnik radilišta

– plan izvođenja dopunskoga općeg izvida s ucrtanim kontrolnim uzorcima i radnim stazama do svakoga kontrolnog uzorka

– djelovodnik voditelja pirotehničke skupine s pregledanim površinama kontrolnih uzoraka i radnih staza koji je potpisao voditelj radilišta s kartografskim prikazom i skicama te eventualno ucrtanim pozicijama pronađenog MES-a, NUS-a i njihovih dijelova u kontrolnom uzorku s količinom, vrstom i fotodokumentacijom pronađenih sredstava.

## IV. TEHNIČKI IZVID

Članak 10.

Postrojba provodi tehnički izvid u skladu s izvedbenim planom tehničkog izvida na cjelokupnoj površini radilišta, od čega je dužna pregledati najmanje 25 % površine radilišta propisanim metodama.

Članak 11.

MES, NUS i njihovi dijelovi pronađeni tijekom obavljanja poslova tehničkog izvida postrojba je dužna uništiti u skladu sa Zakonom, a ako se uništavanje obavlja na radilištu, voditelj radilišta dužan je najkasnije dva sata prije započinjanja uništavanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu.

Članak 12.

(1) Zapovjedništvo postrojbe dužno je provesti kontrolu kvalitete na područjima koja su bila predmetom obavljanja poslova tehničkog izvida.

(2) Zapovjedništvo postrojbe dužno je organizirati kontrolu kvalitete tehničkog izvida iz stavka 1. ovoga članka na pregledanim područjima tako da se ravnomjerno na cjelokupnoj površini radilišta pretražuju kontrolni uzorci.

(3) Poslove pretraživanja kontrolnih uzoraka iz stavka 2. ovoga članka dužne su obavljati osobe za nadzor kontrole kvalitete iz zapovjedništva postrojbe uz ucrtavanje kontrolnih uzoraka te ucrtavanja eventualno pronađenog MES-a, NUS-a i njihovih dijelova u propisanu dokumentaciju.

Članak 13.

(1) Kada se tijekom obavljanja tehničkog izvida utvrdi veća zagađenost MES-om i njihovim dijelovima i/ili indikatorima miniranosti, zapovjedništvo postrojbe dužno je odrediti granice zagađenosti područja te u skladu s odlukom nadređenog zapovjednika izraditi izvedbeni plan razminiranja.

(2) Granice zagađenosti područja MES-om i indikatorima miniranosti definiraju se u odnosu na vrstu i strukturu MES-a i indikatora miniranosti i zemljišnim uvjetima.

(3) Područja na kojima nije pronađen MES i/ili njegovi dijelovi i/ili indikatori miniranosti zapovjedništvo postrojbe će isključiti iz MSP-a.

Članak 14.

Kada se tijekom obavljanja poslova tehničkog izvida pronađe NUS i/ili dijelovi NUS-a, voditelj radilišta dužan je organizirati pregled površine minimalnog radijusa 20 metara oko pronađenog sredstva te organizirati njegovo uništavanje.

Članak 15.

(1) Ako se pri obavljanju poslova tehničkog izvida pronađe NUS koji se odnosi na kasetno streljivo, zapovjedništvo postrojbe dužno je odrediti granice zagađenosti vojne lokacija i/ili građevine te u skladu s odlukom nadređenog zapovjednika sastaviti izvedbeni plan razminiranja.

(2) Granice zagađenosti NUS-om koje se odnosi na kasetno streljivo i indikatore koji upućuju na zagađenost NUS-om koje se odnosi na kasetno streljivo definiraju se u odnosu na pozicije pronađenog kasetnog streljiva i indikatora zagađenosti.

(3) Područje na kojem se ne pronađe NUS koji se odnosi na kasetno streljivo i/ili njihove dijelove i/ili indikatore zagađenosti kasetnim streljivom zapovjedništvo postrojbe će isključiti iz MSP-a.

Članak 16.

Ako se nakon obavljanja kontrole kvalitete pronađe MES, NUS i njihovi dijelovi, postrojba je dužna radilište ili pojedinu cjelinu radilišta na kojoj su obavljali poslove tehničkog izvida ponovno pregledati nakon čega je potrebno ponoviti kontrolu kvalitete.

Članak 17.

Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na obavljanje poslova razminiranja na odgovarajući se način primjenjuju na obavljanje poslova tehničkog izvida (poslovi voditelja radilišta, osiguranje sustava veza voditelja radilišta s voditeljem pirotehničke skupine, rukovateljem stroja za pripremu površine i medicinskim timom, obilježavanje radilišta, primjena propisanih metoda, osiguranje medicinskog tima, izrada i vođenje propisane dokumentacije, poslovi uništavanja i sl.).

## V. RAZMINIRANJE

Članak 18.

(1) Nadzornik za kontrolu kvalitete dužan je voditelja radilišta uvesti u posao razminiranja u skladu s dokumentacijom za provedbu zadaće.

(2) O uvođenju u posao razminiranja mora biti obaviješten i korisnik te mu se može omogućiti nazočnost ako to zatraži.

(3) Primjedbe koje se odnose na radilište ili postupak uvođenja u postupak razminiranja, voditelj radilišta unosi u zapisnik uz potpis osobe koja ih je iznijela.

Članak 19.

(1) Voditelj radilišta dužan je aktivnosti razminiranja koje se planiraju izvoditi na područjima uz državnu granicu najaviti nadležnoj policijskoj upravi najmanje deset dana prije početka obavljanja poslova.

(2) Najava iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:

– naziv postrojbe koja izvodi radove i na temelju čega ih izvodi

– opis radova koji će se izvoditi

– točnu lokaciju radova (koordinate lomnih točaka površine plana ili stacionaža plovnih kilometara)

– planirani početak i završetak radova

– popis opreme s kojom će se obavljati radovi (radni i pomoćni strojevi, oprema, vozila i dr.)

– popis djelatnika (voditelja radilišta, pirotehničara, medicinskog tima i dr.) koji će obavljati radove s navedenim osobnim podacima i brojevima osobnih/vojnih iskaznica ili drugih jednako vrijednih dokumenata.

Članak 20.

Prije početka obavljanja poslova razminiranja voditelj radilišta dužan je:

– postaviti ploču kojom se upozorava da je razminiranje u tijeku te da se zabranjuje pristup, prolaz i zadržavanje u blizini radilišta

– obilježiti sigurne pristupne putove koji prolaze kroz ili neposredno uz MSP

– obilježiti početnu liniju

– obilježiti kontrolnu točku

– obilježiti prostor za parkiranje vozila

– obilježiti prostor za odlaganje opreme

– obilježiti prostor za smještaj sanitetskog vozila

– obilježiti prostor za provjeru i podešavanje metal detektora.

Članak 21.

(1) Prednja strana ploče iz članka 20. ovoga Pravilnika crvene je boje i sadrži bijele natpise i oznake:

– oprez mine

– zabranjen pristup

– mrtvačka glava s prekriženim kostima.

(2) Ploča je veličine 100 x 50 centimetara, a postavlja se na nosač na visini koja omogućuje jasnu vidljivost na svim putovima kojima je moguć pristup radilištu.

Članak 22.

(1) Obilježavanje putova i prostora iz članka 20. ovoga Pravilnika provodi se na visini od najmanje jedan metar iznad razine tla stupovima koji se označavaju trakom bijele boje na kojima crnom bojom piše MINE.

(2) Obilježavanje početne linije provodi se crvenom trakom bez natpisa.

Članak 23.

(1) Kod razminiranja ručnom detekcijom mina pirotehničar je dužan obilježiti početnu točku, pretraženi dio radne staze i mjesto pronalaska MES-a, NUS-a i njihovih dijelova.

(2) Ako se unutar radne staze pronađu metalni predmeti koji nisu MES, NUS i njihovi dijelovi, a veći su od jednog centimetra, pirotehničar ih je dužan vidno odlagati na mjesto obilježeno fiksiranim komadićem bijele trake dužine najmanje 20 centimetara.

(3) Pronađene metalne predmete iz stavka 2. ovoga članka pirotehničar je dužan odložiti na obilježena mjesta unutar svoje dnevno pregledane površine.

(4) Obilježavanje početne točke provodi se istostraničnom trokutastom oznakom dužine stranica 15 centimetara, crvene boje s bijelim natpisom STOP, koja se postavlja na visini od najmanje 30 centimetara od razine tla.

(5) Pirotehničar je dužan obilježiti radne staze obostrano pomoću stupića s crvenim vrhom koji se postavljaju duž pravca razminiranja radilišta na razmaku od 1 do 5 metara ili crvenom trakom, koja se fiksira za čvrstu podlogu svakih 1 do 3 metra u skladu s odlukom voditelja radilišta, ovisno o konfiguraciji zemljišta i minskoj situaciji.

(6) Pronađeni MES, NUS i njihovi dijelovi obilježavaju se istostraničnom trokutastom oznakom dužine stranica 15 centimetara, crvene boje s bijelim natpisom MINE koju pirotehničar postavlja 10 centimetara ispred pronađenog MES-a, NUS-a i njihovih dijelova na visini od najmanje 30 centimetara od razine tla.

(7) MES, NUS i njihovi dijelovi pronađeni tijekom razminiranja postrojba je dužna uništiti u skladu sa Zakonom, a ako se uništavanje obavlja na radilištu, voditelj radilišta dužan je najkasnije dva sata prije započinjanja uništavanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu.